

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 10 czerwca 2015 r.

Znak: WK-6100/46/4/14/15

Pan
Marcin Krupa
Prezydent Miasta
Katowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 18 grudnia 2014 r. do 13 marca 2015 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Katowice, za okres od 1 stycznia 2010 r. do 13 marca 2015 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 kwietnia 2015 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem Miasta i mieniem Skarbu Państwa:

- *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, składającej się z działek o numerach 17, 24, 29 przy Al. Roździeńskiego, zbytej w trybie bezprzetargowym w 2010 r. stwierdzono, że w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży nie wskazano przeznaczenia nieruchomości, poprzestając jedynie na stwierdzeniu, że „brak miejscowego planu zagospodarowanie przestrzennego”, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zamieszcza się przeznaczenie nieruchomości. Z treści art. 35 ust. 2 pkt 4 oraz art. 154 ust. 2 i ust. 3 ww. ustawy wynika, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie jest jedynym dokumentem, w oparciu o który ustala się przeznaczenie nieruchomości. W przypadku braku planu miejscowego przeznaczenie nieruchomości ustala się na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub też, w przypadku braku studium lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, uwzględnia się faktyczny sposób użytkowania nieruchomości.*

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, działka nr 52/11 przy ul. Sokolskiej, zbytej w trybie bezprzetargowym w 2010 r. stwierdzono, że nieruchomość zbyto w trybie bezprzetargowym pomimo faktu, że zbywca nie ustalił czy zachodzą przesłanki zbycia w tym trybie, czym naruszono art. 37 ust. 1 w związku z art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którymi nieruchomości są sprzedawane w drodze przetargu. Natomiast nieruchomości są zbywane w formie bezprzetargowej, jeżeli mogą poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość nabyć, jeżeli nie mogą być zagospodarowane jako odrębne nieruchomości. W powyższym przypadku zbywca nie ustalił, czy zachodzi przesłanka niemożności zagospodarowania sprzedawanej nieruchomości jako odrębnej nieruchomości, a poprzestął jedynie na stwierdzeniu, że zbyta działka nie może być działką budowlaną. Natomiast zabudowa nieruchomości stanowi jedynie jeden ze sposobów jej zagospodarowania.*

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Zarządzenie w sprawie sprzedaży ww. nieruchomości w trybie bezprzetargowym Nr 2397/2010 wydał Prezydent Miasta Katowice dnia 12 listopada 2010 r.

Akt notarialny Rep. A nr 6079/2010 – umowę sprzedaży nieruchomości zawarto dnia 29 grudnia 2010 r. Oświadczenie woli w imieniu Miasta złożyli pełnomocnicy Prezydenta Miasta.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania na sprzedaż nieruchomości zabudowanej, działka nr 75/15 przy ul. Zgrzebnioka, zbytej w trybie przetargu pisemnego ograniczonego w 2011 r. stwierdzono, że:*
  - przetarg zorganizowano jako przetarg pisemny ograniczony pomimo faktu, że zbywca nie określił warunków przetargowych, które mogą być spełnione tylko przez ograniczoną liczbę osób. Jako warunek przetargowy wskazano jedynie obowiązek przeznaczenia nieruchomości na jeden z celów określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (podstawowe i specjalistyczne usługi medyczne), zatem warunek ten nie dotyczył właściwości potencjalnego nabywcy i mógł być spełniony przez szeroki zakres podmiotów. Powyższym naruszono art. 40 ust. 2a w związku z art. 40 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym przetarg ograniczony organizuje się, jeżeli warunki przetargowe mogą być spełnione tylko przez ograniczoną liczbę osób, tym samym ograniczenie to powinno dotyczyć kręgu nabywców a nie przeznaczenia przedmiotu zbycia.*
  - zaniechano określenia innych niż cena kryteriów wyboru najkorzystniejszej oferty, czym naruszono art. 40 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz § 21 w związku z § 24 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.), zgodnie z którymi celem przetargu pisemnego*

jest wybór najkorzystniejszej oferty a nie jak w przetargu ustnym uzyskanie najwyższej ceny, natomiast przy wyborze oferty komisja przetargowa bierze pod uwagę zaoficerowaną cenę oraz inne kryteria wpływające na wybór najkorzystniejszej oferty, ustalone w warunkach przetargu.

- w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży nie podano:

* pełnego opisu nieruchomości, poprzestając na wskazaniu, że jest to nieruchomość zabudowana, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Analogiczny niepełny opis nieruchomości zamieszczony został w ogłoszeniu o przetargu, czym naruszono postanowienia § 24 ust. 4 w związku z § 16 pkt 1 ww. rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości w związku z art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami;

* przeznaczenia nieruchomości i sposobu jej zagospodarowania - wskazano jedynie, że jest to teren usług ogólnomiejskich, natomiast zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, nieruchomość położona była w obszarze przeznaczonym pod lokalizację strefy usług ogólnomiejskich wraz z rekreacją i usługami sportu a nadto zbywca nie wskazał, że na nieruchomości winny być wykonywane usługi medyczne. Powyższym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami;

* terminu zagospodarowania nieruchomości, jak natomiast zapisał zbywca, jednym z warunków przetargu było „rozpoczęcie prac remontowych na (...) nieruchomości w terminie nie dłuższym niż do 6 miesięcy od dnia nabycia oraz do zakończenia ww. prac – oddania nieruchomości do użytku, w terminie nie dłuższym niż do 18 miesięcy od dnia nabycia...”. Niedotrzymanie przez nabywcę terminu zagospodarowania nieruchomości zabezpieczone zostało przez Miasto Katowice prawem jej odkupu na okres 5-ciu lat. Powyższym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

- w ogłoszeniu o przetargu zaniechano zamieszczenia, stanowiących jego integralną część, warunków przetargu, poprzestając na wskazaniu miejsca i terminu do zapoznania się z nimi, czym naruszono art. 28 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym warunki zbycia nieruchomości w drodze przetargu obwieszcza się w ogłoszeniu o przetargu. Natomiast informację o terminie i miejscu, w którym można się zapoznać z dodatkowymi warunkami przetargu, zamieszcza się w ogłoszeniu o przetargu, co wynika z treści § 24 ust. 4 w związku z § 16 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.).

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Zarządzenie w sprawie sprzedaży ww. nieruchomości w trybie pisemnego przetargu ograniczonego Nr 2069/2010 wydał Prezydent Miasta Katowice dnia 14 czerwca 2010 r.

– W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania na oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste, działki nr 888/35 i 889/35 przy Al. Roździeńskiego, zbytej w trybie bezprzetargowym w 2011 r. stwierdzono, że:

- w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży nie podano:

* pełnego opisu nieruchomości, poprzestając na wskazaniu, że jest to nieruchomość zabudowana, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.),

* sposobu zagospodarowania nieruchomości, poprzestano na wskazaniu przeznaczenia nieruchomości w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami,

* w umowie oddania gruntu w użytkowanie wieczyste - akt notarialny Rep. A nr 8744/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. nie określono sposobu korzystania z nieruchomości, sposobu i terminu jej zagospodarowania (przesłanką oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste w trybie bezprzetargowym była poprawa warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, w tym realizacja inwestycji zgodnie z koncepcją wnioskodawcy), co było niezgodne z art. 29 ust. 1 i art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami w związku z art. 239 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 94 z późn. zm.).

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

- W zakresie przeprowadzenia postępowania o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste - działka nr 3/7 przy ul. Grzybski, zbytej w trybie bezprzetargowym w 2012 r., stwierdzono, że nieruchomość została zbyta w trybie bezprzetargowym na rzecz spółdzielni mieszkaniowej, pomimo braku złożenia przez spółdzielnię odpowiedniego wniosku w terminie określonym w wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w użytkowanie wieczyste, czym naruszono art. 37 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) i art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 z późn. zm.). Stosownie do powołanych przepisów, nieruchomość jest zbywana w trybie bezprzetargowym na rzecz osoby, której przysługuje roszczenie o nabycie nieruchomości, jeżeli złoży wniosek o jej nabycie przed upływem terminu określonego w wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w użytkowanie wieczyste, który opublikowany został w dniu 4 kwietnia 2012 r. W przedłożonych do kontroli dokumentacji nie stwierdzono przedmiotowego wniosku, złożonego po upublicznieniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w użytkowanie wieczyste.

Protokół uzgodnienia warunków oddania gruntu w użytkowanie wieczyste w trybie bezprzetargowym w imieniu Miasta podpisał Zastępca Naczelnika Wydziału Gospodarki Mieniem. Akt notarialny Rep. A nr 3637/2012 – umowę oddania gruntu w użytkowanie wieczyste wraz z nieodpłatnym przeniesieniem własności budynku zawarto dnia 24 maja 2012 r. Oświadczenie woli w imieniu Miasta złożyli pełnomocnicy Prezydenta Miasta.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sprawie sprzedaży nieruchomości – działki nr 39/21 przy ul. Pukowca, zbytej w trybie bezprzetargowym w 2013 r., stwierdzono, że:
  - nieruchomość zbyto w trybie bezprzetargowym pomimo faktu, że zbywca nie ustalił czy zachodzą przesłanki zbycia w tym trybie, czy naruszono art. 37 ust. 1 w związku z art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którymi nieruchomości są sprzedawane

w drodze przetargu. Natomiast nieruchomości są zbywane w formie bezprzetargowej, jeżeli mogą poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość nabyć, jeżeli nie mogą być zagospodarowane jako odrębne nieruchomości. W powyższym przypadku zbywca nie ustalił, czy zachodzą te przesłanki, uzasadniając zastosowanie ww. trybu m.in. dzierżawą gruntu przez przyszłego nabywcę oraz pozytywnymi opiniami komórek organizacyjnych Urzędu Miasta (Wydziału Budownictwa i Wydziału Rozwoju) oraz Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów, w oparciu o które dokonano podziału nieruchomości a następnie sprzedano wydzieloną część nieruchomości.

- w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży nie podano pełnego opisu nieruchomości, poprzestając na wskazaniu, że jest to nieruchomość niezabudowana, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Zarządzenie nr 1309/2012 w sprawie sprzedaży w trybie bezprzetargowym ww. nieruchomości w dniu 21 grudnia 2012 r. wydał Prezydent Miasta Katowice.

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Akt notarialny Rep. A nr 1096/2013 – umowę sprzedaży nieruchomości zawarto dnia 25 marca 2013 r. Oświadczenie woli w imieniu Miasta złożyli pełnomocnicy Prezydenta Miasta.

– W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sprawie sprzedaży nieruchomości niezabudowanej – działki o numerach 19 i 20/6, przy ul. Francuskiej, zbytej w trybie przetargu ustnego nieograniczonego w 2013 r., stwierdzono, że:

- w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz w ogłoszeniu o przetargu nie podano pełnego opisu nieruchomości, poprzestając na wskazaniu, że jest to nieruchomość niezabudowana, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz odpowiednio postanowienia § 13 pkt 1 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.),

- w ogłoszeniu o przetargu nie zamieszczono informacji o obciążeniach nieruchomości, poprzestając na wskazaniu, że w dziale III księgi wieczystej znajdują się wpisy, co było niezgodne z § 13 pkt 2 ww. rozporządzenia, stosownie do którego w ogłoszeniu o przetargu podaje się informację o obciążeniach nieruchomości,

- w ogłoszeniu o przetargu zaniechano zamieszczenia stanowiących jego integralną część warunków przetargu, poprzestając na wskazaniu miejsca i terminu do zapoznania się z nimi, czym naruszono art. 28 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym warunki zbycia nieruchomości w drodze przetargu obwieszcza się w ogłoszeniu o przetargu,

- w protokole z przetargu z dnia 22.01.2013 r. nie zamieszczono informacji o obciążeniach nieruchomości, co było niezgodnie z § 10 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia.

Do przeprowadzenia przetargu powołana została Komisja przetargowa na mocy zarządzenia wewnętrznego nr 12/2013 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 11 stycznia 2013 r.

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sprawie sprzedaży nieruchomości niezabudowanej – działka o numerze 15/6, przy ul. Tysiąclecia, zbytej w trybie przetargu ustnego nieograniczonego w 2013 r. (sprzedaży dokonano po przeprowadzeniu I i II przetargu oraz następnie ponownie I przetargu), stwierdzono, że:
  - w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (z 21.02.2012 r. oraz z 27.05.2013 r.) a także w ogłoszeniu o przetargu (I i II przetarg) nie zawarto pełnego opisu nieruchomości, poprzestając na wskazaniu, że jest to nieruchomość gruntowa, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz odpowiednio postanowienia § 13 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.).
  - w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz w ogłoszeniach o poszczególnych przetargach zbywca w sposób niejednolity określał przeznaczenie nieruchomości, co nie miało prawnego uzasadnienia w świetle art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz odpowiednio § 13 pkt 1 ww. rozporządzenia w związku z art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego był dla zbywanej działki uchwalony i nie był zmieniany w okresie przeprowadzania ww. procedur sprzedaży). Mianowicie, w wykazie z dnia 21 lutego 2012 r. wskazano, że zgodnie ze „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania lub miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego” nieruchomość stanowi „tereny zabudowy usługowej” – bez symbolu planu – natomiast w ogłoszeniu o przetargu (I przetarg) wskazano, że nieruchomość „zlokalizowana jest na obszarze objętym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą (...) i przeznaczona jest pod usługi użyteczności publicznej z wyłączeniem usług uciążliwych (symbol planu 6U)”. W ogłoszeniu o przetargu z dnia 19 listopada 2012 r. (data wg publikacji prasowej) do informacji o przeznaczeniu nieruchomości dopisano „oraz tereny dróg publicznych klasy lokalnej (symbol planu 4KDL)”. Natomiast w wykazie z dnia 27 maja 2013 r., w rubryce „przeznaczenie nieruchomości” zapisano: „tereny zabudowy usługowej, tereny dróg publicznych klasy lokalnej”.
  - w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (z 21.02.2012 r. oraz z 27.05.2013 r.) nie zamieszczono informacji w zakresie sposobu oraz terminu zagospodarowania nieruchomości, dopiero bowiem w ogłoszeniu o przetargu wskazano, że „nabywca nieruchomości zobowiązany będzie do rozpoczęcia zabudowy...” w odpowiednim terminie, czym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami – obowiązek zabudowy nieruchomości zapisany został w umowie sprzedaży i zabezpieczony prawem odkupu na okres pięciu lat.
  - w ogłoszeniach o przetargu (I i II przetarg oraz ponownie I przetarg) nie wskazano, jakie są obciążenia zbywanej nieruchomości, poprzestając na informacji o istnieniu wpisów w odpowiednim dziale księgi wieczystej, czym naruszono § 13 pkt 2 ww. rozporządzenia, a ponadto zaniechano zamieszczenia stanowiących integralną część ogłoszeń warunków poszczególnych przetargów, poprzestając na wskazaniu miejsca i terminu do zapoznania się z nimi, czym naruszono art. 28 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

- w protokole z przetargu z dnia 2 października 2012 r. oraz w protokole z przetargu z dnia 29 stycznia 2013 r. nie zawarto informacji o zobowiązaniach i obciążeniach, których przedmiotem jest nieruchomość oraz dat sporządzenia poszczególnych protokołów z przetargu. Informacji o zobowiązaniach i obciążeniach, których przedmiotem jest nieruchomość nie zawarto również w protokole z przetargu z dnia 1 października 2013 r., powyższym naruszono postanowienia odpowiednio § 10 ust. 1 pkt 3, pkt 4 i pkt 11 ww. rozporządzenia.

Do przeprowadzenia przetargów powołane zostały Komisje przetargowe odpowiednio:

- na mocy zarządzenia wewnętrznego Nr 302/2012 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 21 września 2012 r.,

- na mocy zarządzenia wewnętrznego Nr 14/2013 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 11 stycznia 2013 r.,

- na mocy zarządzenia wewnętrznego Nr 285/2013 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 19 września 2013 r.

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sprawie sprzedaży nieruchomości – działki nr 10/173 i nr 10/175 przy ul. Kochłowskiej, zbytej w trybie bezprzetargowym w 2013 r., stwierdzono, że w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży nie wskazano przeznaczenia nieruchomości, co było niezgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sprawie sprzedaży nieruchomości – działki nr 277/5 i 278/5 przy ul. Leśnego Potoku, zbytej w trybie bezprzetargowym w 2014 r., stwierdzono, że w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży nie wskazano przeznaczenia nieruchomości, co było niezgodne z art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Przygotowanie dokumentacji związanej z gospodarowaniem nieruchomościami należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału

Gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości należało do obowiązków p. Piotra Uszoka – byłego Prezydenta Miasta Katowice, zgodnie z art. 25 ust. 1 w związku z art. 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Katowice w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowań na zbycie nieruchomości stosownie do art. 12, art. 25 ust. 1 i ust. 2, art. 28 ust. 2, art. 29 ust. 1, art. 34 ust. 1 pkt 1, art. 35 ust. 2, art. 37 ust. 2 pkt 1 i pkt 6, art. 40 ust. 1 pkt 4, ust. 2, ust. 2a, art. 62 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami

(Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.) a także postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490 z późn. zm.) a także art. 239 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W zakresie przeprowadzenia transakcji nabycia nieruchomości położonej przy ul. Malinowej – działka nr 148 oraz przy tej samej ulicy – działka nr 149 stwierdzono, że:*
    - *nieruchomości budynkowe usytuowane na ww. działkach, w konsekwencji uznania ich za nakłady dzierżawców, nie zostały ujęte w ewidencji środków trwałych Miasta Katowice, czym naruszono art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. a następnie z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.),*
    - *nieruchomości gruntowe (budynki potraktowane jako nakłady dzierżawcy) oddano byłym użytkownikom wieczystym w dzierżawę, na mocy umów zawartych na okres od 1 maja 2013 r. do 30 kwietnia 2016 r. – oddanie w dzierżawę nieruchomości gruntowych z pominięciem posadowionych na nich budynków i tym samym naliczenie stawek czynszu jedynie od oddanego gruntu nie znajduje prawnego uzasadnienia w świetle art. 693 § 1 Kodeksu cywilnego.*
- Obowiązki związane z przygotowaniem dokumentacji dotyczącej gospodarowaniem nieruchomościami należały do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału*

Gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości należało do obowiązków p. Piotra Uszoka – byłego Prezydenta Miasta Katowice, zgodnie z art. 25 ust. 1 w związku z art. 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Wniosek nr 2

Podjęć działania zmierzające do:

- *ustalenia składników i wartości mienia, które stało się własnością Miasta Katowice w wyniku wygaśnięcia prawa użytkowania wieczystego, na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.) w związku z art. 235 § 2 Kodeksu cywilnego oraz art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami,*
- *ujęcia w księgach rachunkowych składników ww. mienia komunalnego, zgodnie z art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.),*
- *dostosowania umów dzierżawy zawartych z byłymi użytkownikami wieczystymi do stanu faktycznego, poprzez wskazanie, że przedmiotem umowy są również stanowiące własność Miasta Katowice budynki i budowle, na podstawie art. 693 § 1 Kodeksu cywilnego w związku z art. 12 i art. 13 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,*
- *wprowadzenia do umów dzierżawy zapisów określających stawki czynszu za oddane w dzierżawę budynki, zgodnie z art. 693 § 1 Kodeksu cywilnego*

w związku z art. 12 i 13 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1115 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Rozważyć możliwość podjęcia działań w celu ustalenia i wyegzekwowania od byłych użytkowników wieczystych odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości budynkowych za okres dzierżawy gruntu – na podstawie art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1115 z późn. zm.).

- *W latach 2010 - 2014 w wykazach nieruchomości gruntowych przeznaczonych do oddania w dzierżawę nie zamieszczano: wysokości opłat z tytułu dzierżawy, terminów wnoszenia opłat, zasad aktualizacji opłat.*

Powyższe było niezgodne z art. 35 ust. 2 pkt 8, pkt 9 i pkt 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm. i Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów w wykazie, o którym mowa w ust. 1 i 1a, określa się odpowiednio: wysokość opłat z tytułu użytkowania, najmu lub dzierżawy, terminy wnoszenia opłat, zasady aktualizacji opłat.

Przygotowanie dokumentacji do oddania nieruchomości w dzierżawę należało do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem. Bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Katowice w zakresie przygotowania dokumentacji do oddania nieruchomości w dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 8, pkt 9 i pkt 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W zakresie postępowań na zbycie nieruchomości Skarbu Państwa przeprowadzonych w latach 2013 - 2014 stwierdzono, że w wykazach nieruchomości przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym poprzez oddanie w użytkowanie wieczyste i sprzedaż:*

- podano niepełny opis nieruchomości, ograniczając się jedynie do wskazania: „grunt niezabudowany”, „nieruchomość zabudowana”, bez wskazania istotnych informacji jak: dostęp do drogi i mediów, kształt działki, ukształtowanie terenu.

Zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), w wykazie określa się opis nieruchomości.

Powyższe dotyczyło:

- działki nr 1/16 położonej przy ul. Dulęby;*
- działki nr 122 i 123 położonej przy ul. Dębowej;*

- działki nr 20/13 położonej przy Placu Szewczyka.
- w pozycji przeznaczenie nieruchomości wskazano: „brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego”. Dotyczyło to działki nr 20/13 zlokalizowanej przy Placu Szewczyka.

Zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy, w wykazie określa się przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania. Natomiast zgodnie z art. 154 ust. 2 i 3 ww. ustawy w przypadku braku planu miejscowego przeznaczenie nieruchomości ustala się na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W przypadku braku studium lub decyzji uwzględnia się faktyczny sposób użytkowania nieruchomości.

Do końca 2013 r. gospodarowaniem zasobem nieruchomości własności Skarbu Państwa zajmowało się Biuro Zasobu Skarbu Państwa. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym obowiązującym od dnia 1 stycznia 2014 r. zadania z zakresu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa należą do Wydziału Gospodarki Mieniem.

Od 2014 r. sporządzanie wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste należało do Głównego Specjalisty w Referacie Obrotu Nieruchomościami Miasta Wydziału Gospodarki Mieniem. Bezpośredni nadzór nad ww. pracownikiem sprawował Kierownik Referatu Obrotu Nieruchomościami Miasta.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Katowice w zakresie przygotowania i prowadzenia postępowań na zbycie nieruchomości Skarbu Państwa stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 3 i 4, art. 154 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

– *W okresie od 1 stycznia 2010 do dnia zakończenia kontroli nieprawidłowo ustalano i naliczono roczną opłatę za użytkowanie wieczyste nieruchomości Miasta Katowice oznaczonych jako działki nr 401/1 i nr 399/1 położone przy ul. Walerego Goetla 6 i 8”.*

Powyższe polegało na ustalaniu tej opłaty dla użytkowników wieczystych w wysokości innej niż wynikająca z umowy, którą ustanowiono prawo użytkowania wieczystego, zawartej aktem notarialnym Rep. A nr 5623/69 z dnia 20 września 1996 r. Od dnia zawarcia ww. umowy do dnia zakończenia kontroli opłata nie była aktualizowana.

Powyższe dotyczyło następujących użytkowników wieczystych tych nieruchomości:

- *użytkownikowi wieczystemu o numerze konta 66 (osoba prawna) pismem z dnia 29 maja 2012 r. naliczono oraz wezwano do zapłaty zaległej opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste ww. działek za lata 2010 - 2012 na łączną kwotę 23.878,80 zł, co stanowiło 7.959,60 zł rocznie. Zgodnie natomiast z ww. umową ustanowienia prawa użytkowania wieczystego, opłatę roczną ustaloną w wysokości 90 zł, a słownie dziewięćset zł (w akcie istnieje rozbieżność w kwocie podanej liczbowo i słownie). Ponadto, przed rokiem 2012 nie dochodzono należności z tytułu opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste tych nieruchomości.*

- *użytkownikowi wieczystemu o koncie nr 34346 (osoba fizyczna), który nabył prawo użytkowania wieczystego ww. działki nr 401/1 aktem notarialnym Rep. A 5625/2012 z dnia*

10 maja 2012 r. naliczono opłatę roczną w kwocie 3.981,12 zł za rok 2013 i w kwocie 3.981,12 zł za rok 2014.

- użytkownikowi wieczystemu o koncie nr 42143, który nabył prawo użytkowania wieczystego działki nr 399/1 aktem notarialnym Rep. A 6321/2012 z dnia 25 października 2012 r. naliczono opłatę roczną w kwocie 3.978,48 zł za rok 2013 i w kwocie 3.978,48 zł za rok 2014 r.

Z wyjaśnień pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem wynika, że do ustalenia wysokości opłaty rocznej przyjęto poprzez analogię wartość 1 m² gruntu innej nieruchomości pozostającej w użytkowaniu wieczystym podmiotu (płatnika nr 66), położonej przy ul. Solskiego (oznaczonej jako działki nr 1573/36, 1574/36, 869/36), tj. 88 zł za m² gruntu przy stawce wynoszącej 3%. Dla kolejnych nabywców prawa użytkowania wieczystego ww. nieruchomości jako podstawę naliczenia opłaty rocznej przyjęto wartość gruntu ustaloną dla poprzednika prawnego (płatnika nr 66), tj. 88 zł/m² przy stawce 3%.

Przyjęty sposób naliczenia opłaty rocznej był niezgodny z art. 73 ust. 5 oraz art. 77 ust. 3 i art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn.zm, Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.).

Stosownie art. 73 ust. 5 ww. ustawy, wysokość opłat rocznych i sposób zapłaty tych opłat ustala się w umowie. Zgodnie z art. 77 ust. 3 aktualizacji opłaty rocznej dokonuje się z urzędu albo na wniosek użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, na podstawie wartości nieruchomości gruntowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

Stosownie do art. 78 ust. 1 właściwy organ zamierzający zaktualizować opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej powinien wypowiedzieć na piśmie wysokość dotychczasowej opłaty, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego, przesyłając równocześnie ofertę przyjęcia jej nowej wysokości. W wypowiedzeniu należy wskazać sposób obliczenia nowej wysokości opłaty i pouczyć użytkownika wieczystego o sposobie zakwestionowania wypowiedzenia. Do wypowiedzenia dołącza się informację o wartości nieruchomości, o której mowa w art. 77 ust. 3, oraz o miejscu, w którym można zapoznać się z operatem szacunkowym.

Natomiast brak dochodzenia przed 2012 rokiem należności z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste nieruchomości narusza art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którym ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów w związku z art. 71 ust. 4 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym opłaty roczne wnosi się przez cały okres użytkowania wieczystego, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, z góry za dany rok.

Z wyjaśnień złożonych przez pracowników w toku kontroli wynika, że zaniechanie naliczania opłat z tytułu użytkowania wieczystego przez Miasto Katowice w latach 2000 - 2012 było wynikiem przejścia od Skarbu Państwa działek, za które Skarb Państwa od chwili ustanowienia prawa wieczystego użytkowania tj. od roku 1969 nie pobierał opłat rocznych z tego tytułu. Działki nie widniały w wykazie płatników opłat z tytułu wieczystego użytkowania względem Skarbu Państwa.

Zadania w zakresie ustalania opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości należały do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem. Bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 6

Podjąć działania w celu aktualizacji opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości oznaczonych jako działka nr 401/1 i działka nr 399/1 oraz prawidłowo naliczać wysokość opłat rocznych za użytkowanie wieczyste tych nieruchomości stosownie art. 73 ust. 5, art. 77 ust. 3, art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Katowice w zakresie ustalania i dochodzenia należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości, stosownie do art. 71 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 i art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2014 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na usługę pn. „Utrzymanie i eksploatacja szaleatów miejskich” stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.), zwanej dalej: „uPzp” lub „ustawą Pzp”, które miało wpływ na wynik niniejszego postępowania, poprzez:*

- *opisanie przedmiotu zamówienia w sposób niewyczerpujący i niejednoznaczny oraz utrudniający uczciwą konkurencję, czym naruszono art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 7 ust. 1 i 3 „uPzp”*
- *zaniechanie odrzucenia wybranej jako najkorzystniejszej - oferty nr 2, pomimo zawartej w niej błędu w obliczeniu ceny, czym naruszono art. 89 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 7 ust. 1 i 3 „uPzp”*

Pomimo, że niniejszy przetarg nieograniczony obarczony był niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej odrzuceniu umowy w sprawie zamówienia publicznego, Zamawiający zaniechał unieważnienia tego postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 1 i 7 w zw. z art. 146 ust. 6 „uPzp”.

Zamawiający wszczął przetarg nieograniczony na „Utrzymanie i eksploatację szaleatów miejskich” w dniu 9 kwietnia 2014 r. poprzez zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zamówieniu pod nr 121470-2014.

Zamawiający dokonując opisu przedmiotu niniejszego zamówienia zobowiązał wykonawców do m.in. usuwania śniegu i lodu z chodników wokół szaleatów oraz prowadzenia remontów bieżących szaleatów, nie wskazując przy tym jakichkolwiek danych i okoliczności dotyczących prowadzenia przyszłych remontów w szaleatach, a także nie określił stanu technicznego szaleatów, co z punktu widzenia wykonawców mogło być niezbędne do obliczenia ceny oferty.

W warunkach tak prowadzonego postępowania, każdy z wykonawców mógł inaczej zidentyfikować poszczególne ryzyka, co mogło prowadzić do złożenia nieporównywalnych ofert. Przedmiot zamówienia oznaczony, tak w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jak i we wzorze umowy, powinien zostać dokładnie opisany i musi

uwzględniać wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, w tym także pozwalać na oszacowanie ceny oferty, w stosunku do oznaczonego przedmiotu zamówienia.

Ponadto, w niniejszym postępowaniu o udzielenie zamówienia opis przedmiotu zamówienia obejmuje świadczenie różnego rodzaju usług oraz robót budowlanych. Usługi polegające na kompleksowym utrzymaniu szaleatów publicznych i prowadzeniu szaleatów zgodnie z ich przeznaczeniem jako szaleatów bezpłatnych dla ludności (w tym m.in.: utrzymanie stałej czystości i porządku w szaleatach, utrzymanie stałej czystości urzędzeń i przyborów sanitarnych, uzupełnianie materiałów higienicznych, konserwacja i utrzymanie w stałej sprawności technicznej wszystkich urzędzeń zapewniających eksploatację szaleatu, utrzymanie w czystości terenu przyległego wraz z usuwaniem z chodników śniegu i lodu, usuwanie na bieżąco graffiti z elewacji) – nie stanowią celu samego w sobie, lecz są ściśle (nierozzerwalnie) związane ze świadczeniem głównym (tj. utrzymaniem porządku i czystości w szaleatach publicznych) i są opodatkowane podatkiem VAT z zastosowaniem preferencyjnej stawki 8% (usługi te zaklasyfikowano do grupowania PKWiU 81.29.13.0 „Pozostałe usługi sanitarne” opodatkowane są stawką podatku VAT w wysokości 8% zgodnie z art. 41 ust. 2 w zw. z art. 146a pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.) w powiązaniu z poz. 175 załącznika nr 3 do ustawy).

Natomiast remonty bieżące szaleatów (niemożliwe do przewidzenia dla Zamawiającego) oraz usługi związane z wykonywaniem przynajmniej raz w roku badań instalacji elektrycznej oraz kominowej (wentylacji) (sklasyfikowane w grupowaniu PKWiU 74.30.13 – „Usługi w zakresie testowania i analiz właściwości zintegrowanych systemów mechanicznych i elektrycznych”), objęte są podstawową stawką podatku VAT w wysokości 23%. Tym samym, fakt objęcia opisywanym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego samoistnych usług oraz robót budowlanych objętych różną stawką podatku VAT nie oznacza, że należało zastosować jednakową stawkę VAT do wszystkich czynności objętych postępowaniem z pominięciem wskazania opodatkowania poszczególnych usług i robót budowlanych stawkami VAT wynikającymi z ustawy o podatku od towarów i usług – jak to zrobili wszyscy trzej wykonawcy ubiegający się o niniejsze zamówienie publiczne (w dwóch ofertach przyjęto preferencyjną stawkę podatku VAT w wysokości 8% natomiast w jednej ofercie zastosowano 23% podatku VAT). Przyczyny takiego stanu rzeczy należy upatrywać w nieprawidłowym działaniu Zamawiającego, który w opisie przedmiotu zamówienia nie wydzielił usług oraz robót budowlanych obłożonych różnymi stawkami podatku VAT.

Ponadto, to sam Zamawiający żądał wyliczenia przez wykonawców miesięcznego wynagrodzenia ryczałtowego brutto dla danego obiektu szaleatu (z podaniem także stosownej stawki podatku VAT) bez wydzielenia poszczególnych czynności wynikających z zakresu przedmiotu opisywanego zamówienia. Następnie wykonawcy musieli także podać łączne wynagrodzenie brutto za utrzymanie i prowadzenie wszystkich szaleatów, które zostały objętych zakresem niniejszego zamówienia.

W świetle powyższych ustaleń, Zamawiający zobowiązany był w opisywanym przetargu nieograniczonym stwierdzić wystąpienie błędu w obliczeniu ceny we wszystkich trzech ofertach - o których mowa powyżej - i winien był odrzucić wszystkie trzy oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 6 „uPzp” (błąd w obliczeniu ceny).

Zaoferowanie przez wykonawców samoistnych usług oraz robót budowlanych objętych różną stawką podatku VAT nie dawało bowiem możliwości zastosowania w ofertach jednakowej (jednolitej) stawki VAT do wszystkich czynności objętych postępowaniem

z pominięciem wskazania opodatkowania poszczególnych usług i robót budowlanych stawkami VAT wynikającymi z ustawy o podatku od towarów i usług.

Jak wskazano wyżej, brak jest podstaw do uznania, że jedna z usług oraz roboty budowlane wymagane przez Zamawiającego (tj. usługa pomiarów instalacji elektrycznej i kominowej oraz roboty budowlane związane z remontami bieżącymi szaleatów) są jedynie środkiem do lepszego wykorzystania pozostałych usług nierozzerwalnie związanych z utrzymaniem czystości w szaleatach. Usługa ta oraz roboty budowlane mają bowiem charakter samoistny.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponoszą:

- Zastępca Naczelnika Wydziału Kształtowania Środowiska w Urzędzie Miasta Katowice, który w opisywanym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pełnił funkcję Przewodniczącego komisji przetargowej na mocy zarządzenia Nr 79/2014 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 20 marca 2014 r. i został upoważniony do zatwierdzania w imieniu Prezydenta Miasta Katowice – „specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz podpisania ogłoszenia”.

- Kierownik Biura Zamówień Publicznych, której Prezydent Miasta Katowice na mocy art. 18 ust. 2 „uPzp” powierzył pisemnie (pismo nr OZ-II.077.349.2013 z dnia 27 maja 2013 r.) wykonywanie zastrzeżonych dla niego czynności w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad Zastępcą Naczelnika Wydziału Kształtowania Środowiska oraz Kierownikiem Biura Zamówień Publicznych w Urzędzie Miasta w Katowicach w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do art. 29 ust. 1 i 2 oraz art. 89 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.)

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

– *W latach 2011 - 2014 ujęto w planie finansowym wydatki z tytułu podróży krajowych i zagranicznych radnych Miasta Katowice w dziale 750 – „Administracja publiczna”, rozdziale 75022 – „Rady gmin”, paragrafie 4410 – „Podróże służbowe krajowe” oraz paragrafie 4420 – „Podróże służbowe zagraniczne”. Plan i zrealizowanie ww. wydatków przedstawiały się następująco:*

w 2011 r. § 4410- plan 11.500,00 zł, wykonanie 7.146,65 zł

§ 4420- plan 15.000,00 zł, wykonanie 7.434,90 zł

w 2012 r. § 4410- plan 17.000,00 zł, wykonanie 2.207,48 zł

§ 4420- plan 20.000,00 zł, wykonanie 0,00 zł

w 2013 r. § 4410- plan 17.000,00 zł, wykonanie 3.621,14 zł

§ 4420- plan 20.000,00 zł, wykonanie 13.198,48 zł

w 2014 r. § 4410- plan 15.000,00 zł, wykonanie 0,00 zł

§ 4420- plan 20.000,00 zł, wykonanie 1.158,66 zł.

Powyżej zastosowana klasyfikacja budżetowa zaplanowanych i zrealizowanych wydatków naruszyła § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków

pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.). Zgodnie z postanowieniami załącznika nr 4 „klasyfikacja paragrafów wydatków i środków” do ww. rozporządzenia, zwrot kosztów podróży radnych jednostek samorządu terytorialnego, powinien być zaklasyfikowany w paragrafie 3030 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”, a nie w paragrafach 4410, 4420.

Według wyjaśnienia złożonego przez Naczelnika Wydziału Budżetu Miasta, w trakcie 2014 r. dokonano przesunięcia środków na podróże służbowe krajowe radnych z paragrafu 4410 do paragrafu 3030 nie wprowadzając równoczesnej korekty planu w paragrafie 4410, gdyż w paragrafie 3030 była zabezpieczona odpowiednia wysokość środków finansowych.

Przygotowanie projektów budżetów i planów finansowych należało do pracowników Biura Rady Miasta, jako komórki realizującej to zadanie.

Natomiast do pracowników Wydziału Budżetu Miasta należała weryfikacja materiałów planistycznych i sporządzanie zestawień proponowanych dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów do projektu budżetu oraz analiza planów finansowych Urzędu i planów pozostałych dysponentów budżetu miasta.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Budżetu Miasta Katowice w zakresie analizy planów finansowych Urzędu i pozostałych dysponentów pod kątem stosowania w planach finansowych obowiązującej w danym okresie klasyfikacji wydatków, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- W latach 2013 - 2015 (do dnia kontroli) zaniechano dokonywania przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ewidencji syntetycznej konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. W ewidencji księgowej jednostki Urząd Miasta ujmowano dochody z ww. tytułu w momencie dokonania wpłaty na kontach Wn 130 i Ma 720.*

Ponadto, nie prowadzono ewidencji analitycznej według dłużników - podmiotów, którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z zasadami funkcjonowania kont 221 i 720 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 289), konto 221 służy do ewidencji należności jednostek z tytułu dochodów budżetowych, a na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat. Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 720 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w szczególności, dochodów do których zalicza się podatki, składki, opłaty, inne dochody jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek, należne na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 720 powinna zapewnić wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego.

Ponadto, stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o finansach publicznych. Natomiast zgodnie z zasadą zawartą w art. 40 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, zakładowy plan kont powinien uwzględniać również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków.

W uregulowaniach wewnętrznych dotyczących polityki rachunkowości zapisano, że dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są dochodami nieprzypisanymi.

Zadania w zakresie naliczenia opłat oraz wprowadzania otrzymanych wpłat od przedsiębiorców do systemu informatycznego KSAT Alkohole należały do pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej jednostki należały do zadań pracowników Wydziału Księgowo-Rachunkowego. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelników Wydziałów.

Wniosek nr 10

Ujmować na koncie 221 dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z uwzględnieniem ewidencji analitycznej według przedsiębiorców, stosownie do art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania kont 221 i 720 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

Wniosek nr 11

Dostosować uregulowania wewnętrzne w zakresie polityki rachunkowości w zakresie ujmowania na koncie 221 dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W 2014 r. nieprawidłowo sporządzono dowody księgowe OT – „Przyjęcie środka trwałego” dotyczące inwestycji pn. „Dostawa i montaż opraw oświetleniowych typu*

„zyrandol” oraz oprav stojących dla zadania pn.: „Budowa siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach”, na podstawie których na stronie Wn konta 011 – „Środki trwale” w korespondencji ze stroną Ma konta 080 – „Środki trwale w budowie (inwestycje)” ujęto wartość środków trwałych pomimo faktu, że zadanie formalnie nie zostało zakończone, a koszty tego zadania nie zostały poniesione i nie były zaewidencjonowane na stronie Wn konta 080.

Powyższą inwestycję, zrealizowaną na podstawie umowy Nr I.N/147/14 z dnia 30 lipca 2014 r., przyjęto na stan środków trwałych pod datą 30 września 2014 r. na podstawie wewnętrznych dowodów księgowych OT o numerach: od 02123 do 02133 oraz od 02136 do 02199 (łącznie 75 dowodów OT) sporządzonych 12 września 2014 r. na łączną kwotę 3.433.075,14 zł.

Prawidłowe wykonanie tego zadania zostało potwierdzone dopiero protokołem odbioru końcowego z dnia 14 października 2014 r. Faktura VAT Nr BS/SRD/2014/10/0001 za jego realizację na kwotę 3.433.075,14 zł brutto została wystawiona również w dniu 14 października 2014 r. Powyższa faktura wpłynęła do Urzędu Miasta Katowice w dniu 23 października 2014 r.

Zatem na dzień wystawienia dowodów wewnętrznych OT oraz na dzień ujęcia środków trwałych w ewidencji konta 011 – „Środki trwale” nie poniesiono jeszcze żadnych kosztów tej inwestycji.

Naruszono tym art. 21 ust. 1 pkt 3, art. 22 ust. 1, art. 28 ust. 8 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z powołanymi przepisami, dowód księgowy powinien zawierać m.in. opis operacji gospodarczej oraz jej wartość, winien być rzetelny, to jest zgodny z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentuje. Natomiast księgi rachunkowe winny być prowadzone rzetelnie.

Natomiast aktywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy, przy czym koszty wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania.

Powyższe naruszyło również zasady funkcjonowania konta 011 oraz konta 080, zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) jak też zakładowy plan kont dla Urzędu Miasta Katowice, wprowadzony zarządzeniem wewnętrznym Nr 95/2014 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości z późn. zm.

Ponadto, zgodnie z obowiązującą w Urzędzie Miasta Katowice Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych wprowadzoną zarządzeniem wewnętrznym Nr 389/2013 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 2 grudnia 2013 r., dowody z zakresu „OT” – przyjęcie środka trwałego sporządza pracownik komórki organizacyjnej realizującej dane zadanie inwestycyjne na podstawie protokołu odbioru końcowego i przekazania obiektu do użytku. Kontroli tego dowodu dokonuje Wydział Księgowo-Rachunkowy, która polega na sprawdzeniu zgodności formalnej i rachunkowej dowodu OT z poniesionymi nakładami i protokołem końcowym.

Ze złożonych przez pracowników Urzędu Miasta Katowice wyjaśnień wynika, że przyczyną powyższego było zakończenie i odebranie protokołem z dnia 12 września 2014 r.,

inwestycji pn.: „Budowa siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach”, a w tej dacie również ww. żyrandole były już zamontowane i sprawne, jak również znana była ich wartość. Zatem przy wystawianiu dowodów OT dla wytworzonych środków trwałych, przyjęto jedną datę odbioru i przekazania do użytku, tj. 12 września 2014 r. W trakcie kontroli ustalono jednak, że ww. protokół odbioru dotyczył robót związanych z budową siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach na podstawie umowy nr IN/9/12 z dnia 13 lutego 2012 r. wraz z aneksami, natomiast nie obejmował przedmiotu zamówienia udzielonego umową Nr I.N/147/14 z dnia 30 lipca 2014 r.

Dowody OT sporządzone zostały przez pracowników Wydziału Inwestycji, kontroli formalno-rachunkowej tych dowodów dokonali pracownicy Wydziału Księgowo-Rachunkowego. Nadzór w tym zakresie sprawowali Naczelnicy ww. Wydziałów.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Katowice w zakresie wystawiania i kontroli dowodów księgowych dotyczących przyjęcia na stan środków trwałych powstałych w wyniku inwestycji oraz prowadzenia ewidencji księgowej środków trwałych, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 3, art. 22 ust. 1, art. 24 ust. 1, art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) i zasad funkcjonowania konta 011 oraz konta 080, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

- *Do dnia zakończenia kontroli nie zaprowadzono ewidencji analitycznej szczegółowej do konta 011 – „Środki trwałe” dla gruntów, które zostały nabyte do zasobu nieruchomości Miasta w drodze komunalizacji. Powyższe grunty były ujęte w ewidencji księgowej Urzędu Miasta (konto 011-05-00) w jednej łącznej kwocie 484.905.638,25 zł według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.*

Powyższe było niezgodne z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. i Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), stosownie do którego konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla środków trwałych. Powyższe naruszało również zasady funkcjonowania konta 011 zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. i Dz. U. z 2013 r., poz. 289), zgodnie z którymi konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na kontach: 013, 014, 016 i 017. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych.

Obowiązki w zakresie ustalenia wartości dla poszczególnych działek nabytych w drodze komunalizacji spoczywały na pracownikach Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którym nadzór sprawował Naczelnik Wydziału.

Ewidencja księgową do konta 011 – „Środki trwałe” prowadzona była przez Wydział Księgowo-Rachunkowy.

Z wyjaśnień pracowników Wydziału Księgowo-Rachunkowego wynika, że Wydział ten wielokrotnie zwracał się do Wydziału Gospodarki Mieniem o wyodrębnienie z ogółu wartości gruntów skomunalizowanych poszczególnych działek wraz z podaniem ich numeru, powierzchni i wartości określonej w decyzji komunalizacyjnej oraz przekazanie tych informacji do Wydziału Księgowo-Rachunkowego.

Do kontroli przedłożono pisemne monity kierowane do Wydziału Gospodarki Mieniem potwierdzające powyższe wyjaśnienia.

W odpowiedzi Wydział Gospodarki Mieniem wyjaśniał, że nie posiada odpowiednich zasobów kadrowych oraz finansowych dla realizacji tego przedsięwzięcia.

Wniosek nr 13

Zaprowadzić ewidencję analityczną szczegółową do konta 011 – „Środki trwałe” w zakresie gruntów nabytych w drodze komunalizacji do zasobu nieruchomości Miasta Katowice, mając na uwadze art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania konta 011 zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289).

W zakresie regulowania zobowiązań:

– *W latach 2011 - 2014 nieterminowo regulowano zobowiązania Miasta Katowice z tytułu zrealizowanych usług oraz opłat i podatków. Naruszono tym art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W szczególności dotyczyło to:*

- *opłaty za wypis z rejestru gruntów w kwocie 96,00 zł, ustalonej na podstawie skorygowanej noty księgowej zbiorczej Nr 81/2011/WG2 z dnia 31 października 2011 r. z terminem płatności do 20 grudnia 2011 r. Dokument wpłynął do Wydziału Kształtowania Środowiska w dniu 21 grudnia 2011 r., następnie wpłynął do Wydziału Księgowo-Rachunkowego w dniu 9 stycznia 2012 r. i w tym dniu zobowiązanie zostało uregulowane.*

- *kary za zajęcie pasa drogowego z przekroczeniem terminu zajęcia w kwocie 226,19 zł, ustalonej przez Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach na podstawie decyzji Nr 36/K/12 z dnia 18 lipca 2012 r. Termin płatności został określony na 14 dni od dnia, w którym niniejsza decyzja stała się ostateczna tj. od 17 października 2012 r. Zgodnie z pieczętką wpływu, decyzja ta wpłynęła do Wydziału Inwestycji w dniu 17 października 2012 r. Zobowiązanie zostało uregulowane 31 stycznia 2013 r. w dniu wpływu dokumentu do Wydziału Księgowo-Rachunkowego.*

- podatku dochodowego od osób fizycznych za listopad 2012 r. od diet radnych Rady Miasta Katowice wchodzących w skład Okręgowej Komisji Wyborczej do Rady Jednostki Pomocniczej Piotrowice-Ochojec w kwocie 113,00 zł. Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.), płatnicy przekazują kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego. Diety zostały wypłacone w kasie Urzędu Miasta lub przekazane przelewem na konta w dniu 21 listopada 2012 r. Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu - konieczność zapłaty podatku stwierdzono podczas weryfikacji dokumentów będących podstawą sporządzenia deklaracji PIT przez Referat Placowy Wydziału Księgowo-Rachunkowego. Podatek został przekazany na rachunek urzędu skarbowego w dniu 31 stycznia 2013 r.

- zwrotu kosztów prowadzonych postępowań egzekucyjnych przez komorników sądowych w stosunku do dłużników na łączną kwotę 111,81 zł, ze wskazaniem zapłaty kosztów w terminie jednego tygodnia od daty otrzymania każdego z postanowień, które wpłynęły do Urzędu Miasta w dniach 13, 17, 19, 20, 20, 22, 24 grudnia 2012 r., a zostały uregulowane odpowiednio w dniach 3, 18, 10, 3, 16, 5, 7 stycznia 2013 r. Wydziałami merytorycznymi, które otrzymały ww. postanowienia w związku z prowadzeniem spraw były: Wydział Podatków i Opłat oraz Wydział Prawny. Realizacja zapłaty przez Wydział Księgowo-Rachunkowy nastąpiła w dniu otrzymania dyspozycji.

- należnego podatku od nieruchomości, których Miasto Katowice jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym w łącznej kwocie 225,00 zł, w tym w kwocie 197,00 zł z tytułu podatku za okres od stycznia 2013 r. do grudnia 2013 r. oraz w kwocie 28 zł wynikającej z korekty deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej przez Wydział Gospodarki Mieniem w dniu 10 grudnia 2013 r. Dyspozycja wypłaty z Wydziału Gospodarki Mieniem do Wydziału Księgowo-Rachunkowego została przekazana w dniu 8 stycznia 2014 r. i w tym dniu zobowiązanie zostało uregulowane.

- usługi za serwis sprzętu radiowego i telekomunikacyjnego wraz z rejestratorami rozmów w Miejskim Centrum Ratownictwa w Katowicach za IV kwartał 2014 r. na kwotę 85.331,25 zł, z terminem płatności w dniu 30 grudnia 2014 r. Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika Urzędu, kurier zagubił oryginał faktury. Duplikat faktury Nr FV01/2014/12/0129 wpłynął do Wydziału Zarządzania Kryzysowego w dniu 29 grudnia 2014 r. Zobowiązanie zostało uregulowane 7 stycznia 2015 r., w dniu wpływu faktury do Wydziału Księgowo-Rachunkowego.

Opóźnienia w regulowaniu ww. zobowiązań wynosiły od 7 do 92 dni. Z tytułu nieterminowego uregulowania powyższych zobowiązań Miasto Katowice nie zapłaciło odsetek za zwłokę.

W Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miasta Katowice wprowadzonej zarządzeniem Nr 401/2011 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 24 listopada 2011 r. określono: bez względu na rodzaj dowodów – należy zawsze dążyć do tego, aby ich obieg odbywał się najkrótszą i najprostszą drogą. W tym celu należy dążyć do skrócenia czasu przetrzymywania dokumentów przez komórki organizacyjne do minimum oraz przekazywać dowody księgowe do Wydziału Księgowo-Rachunkowego w terminie umożliwiającym dokonanie kontroli formalno-rachunkowej, zapłatę w terminie bez narażania się na przekroczenie dyscypliny finansów publicznych oraz ujęcie w księgach okresu, którego dotyczą.

Natomiast w obowiązującej od dnia 2 grudnia 2013 r. instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych (wprowadzonej zarządzeniem Nr 389/2013 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 2 grudnia 2013 r.) określono: poszczególne komórki organizacyjne

zobowiązane są do bezzwłocznego przekazania dokumentów księgowych do Wydziału Księgowo-Rachunkowego za potwierdzeniem, co najmniej na 5 dni przed oznaczonym na dokumencie terminem zapłaty.

Przyczyną nieterminowego regulowania ww. zobowiązań było złożenie dokumentów przez komórki merytoryczne z opóźnieniem do Wydziału Księgowo-Rachunkowego.

Zatwierdzenia do wypłaty dokonali: p. Piotr Uszok – były Prezydent Miasta Katowice, p. Marcin Krupa – były Wiceprezydent Miasta Katowice, p. Michał Luty – były Wiceprezydent Miasta Katowice, Mariusz Skiba – Wiceprezydent Miasta Katowice i Janusz Wałąg – Sekretarz Miasta Katowice.

Wniosek nr 14

Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań Urzędu Miasta Katowice, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

W zakresie długu publicznego:

- *W okresie od 2011 r. do dnia zakończenia kontroli w ewidencji księgowej budżetu (organu) zaniechano ujęcia odsetek od zaciągniętych przez Miasto Katowice kredytów i pożyczek na kontach 134 – „Kredyty bankowe” oraz 260 – „Zobowiązania finansowe” w korespondencji z kontem 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”.*

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 289). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego. Konto 134 może wykazywać saldo Ma oznaczające zadłużenie z tytułów kredytów zaciągniętych na finansowanie budżetu (tj. kredyt i odsetki od kredytu), zaś saldo Ma konta 260 oznacza stan zaciągniętych zobowiązań finansowych. Na stronie Wn konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260).

W załączniku nr 1 do zarządzeń wewnętrznych Prezydenta Miasta Katowice w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości: Nr 220A/2011 z dnia 30 czerwca 2011 r., Nr 256A/2012 z dnia 8 sierpnia 2012 r., Nr 95/2014 z dnia 26 marca 2014 r., w zasadach klasyfikacji zdarzeń zapisano: konto 134 „służy do ewidencji kredytów bankowych oraz odsetek doliczanych przez bank od kredytów bankowych”. Konto 260 „służy do ewidencji zobowiązań finansowych, z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych”. Natomiast konto 909 „służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych”.

Wysokość odsetek naliczonych przez banki i WFOŚiGW, tj. należnych oraz zapłaconych w danym roku budżetowym, wyniosła w latach 2011 - 2014:

w 2011 r. z tytułu zaciągniętych kredytów 10.686.098,01 zł oraz pożyczek 283.801,19 zł, łącznie 10.969.899,20 zł,

w 2012 r. z tytułu zaciągniętych kredytów 14.823.566,86 zł oraz pożyczek 297.239,41 zł, łącznie 15.120.806,27 zł,

w 2013 r. z tytułu zaciągniętych kredytów 12.503.092,05 zł oraz pożyczek 249.968,83 zł, łącznie 12.753.060,88 zł,

w 2014 r. z tytułu zaciągniętych kredytów 10.139.908,94 zł oraz pożyczek 154.110,09 zł, łącznie 10.294.019,03 zł.

Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami Naczelnika Wydziału Budżetu:

- odsetki od zobowiązań ujmowano zgodnie z przyjętą w zakładowym planie kont dla budżetu Miasta zasadą ujmowania odsetek od należności i zobowiązań w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż przed datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału,

- zgodnie z polityką rachunkowości Miasta na rozliczeniach międzyokresowych ujmowane są wpływy środków pieniężnych dotyczące operacji niekasowych, wpływających na wynik wykonania budżetu w następnych okresach, a które wynikają z obecnego obowiązku uregulowania zobowiązań,

- Miasto zaciągając zobowiązania finansowe stosuje zasadę określoną w art. 92 ustawy o finansach publicznych, koszty obsługi są ponoszone co najmniej raz do roku, a termin zapłaty należnych odsetek przypada w danym roku budżetowym.

W powyższym okresie nie zaciągnięto zobowiązań, których płatność wykraczała poza rok budżetowy z tytułu naliczonych przez instytucje finansowe odsetek od udzielonych kredytów i pożyczek.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu należały do pracowników Wydziału Budżetu Miasta. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Budżetu, do którego należały również zadania w zakresie bieżącego proponowania aktualizacji ustaleń w dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości z uwzględnieniem obowiązujących przepisów i potrzeb działalności Urzędu oraz terminów wprowadzania tych zmian.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm. i następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

Stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, ustalenie w formie pisemnej i aktualizacja polityki rachunkowości były obowiązkiem p. Piotra Uszoka – byłego Prezydenta Miasta Katowice oraz p. Marcina Krupy – obecnego Prezydenta Miasta Katowice.

Wniosek nr 15

Dokonać zmian w polityce rachunkowości Urzędu Miasta Katowice w zakresie opisu funkcjonowania kont 134, 260 oraz 909 oraz ująć odsetki w ewidencji księgowej budżetu na ww. kontach, stosownie do zasad ich funkcjonowania określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych,

państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), mając na uwadze art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat:

- *Do dnia kontroli nie podjęto czynności w celu opodatkowania podatkiem od nieruchomości podatników, będących osobami fizycznymi, którym nie zostały wydane decyzje ustalające wysokość zobowiązania podatkowego. Naruszono tym art. 21, art. 165, art. 272 pkt 3 i art. 274a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 6, 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm. i Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło podatników o numerach kart kontowych:

- *80/5510, podatnik ten nie złożył informacji w sprawie podatku od nieruchomości na 2014 r., a akt notarialny sporządzono dnia 14 lutego 2014 r. Natomiast wszczęcie z urzędu postępowania podatkowego w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego za 2014 r. było z dnia 1 września 2014 r. Decyzję wymiarową za 2014 r. wystawiono dopiero w trakcie kontroli w dniu 23 lutego 2015 r.,*

- *50/7063, podatnik ten nie złożył informacji w sprawie podatku od nieruchomości na 2014 r. i 2015 r., a akt notarialny sporządzono dnia 14 listopada 2014 r. W trakcie kontroli wszczęto z urzędu postępowanie podatkowe w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego za lata 2014 - 2015, postanowienie o wszczęciu postępowania wydano dnia 26 lutego 2015 r.,*

- *80/7308, podatnik złożył informację w sprawie podatku od nieruchomości na 2013 r. w dniu 21 stycznia i 19 lutego 2013 r. w związku z nabyciem nieruchomości aktem notarialnym z 17 stycznia i 19 lutego 2013 r. Następnie w dniu 28 października 2014 r. podatnik złożył korektę informacji w sprawie podatku od nieruchomości, z której wynikało, że ww. nieruchomości zostały zbyte w dniach 2 września i 28 października 2014 r. Za okres od marca 2013 r. do października 2014 r. podatnik nie otrzymał decyzji wymiarowej. Wszczęcie z urzędu postępowania podatkowego w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego nastąpiło dopiero w trakcie kontroli, tj. 24 lutego 2015 r. Zgodnie z wyjaśnieniami z dnia 4 maja 2015 r. p. Marcina Krupy – Prezydenta Miasta Katowice, decyzje w sprawie podatku od nieruchomości wydano ww. podatnikowi 12 marca 2015 r.,*

- *80/7306, podatnik nie złożył informacji w sprawie podatku od nieruchomości na 2013 r. a akt notarialny, który wpłynął do Urzędu Miasta w dniu 28 października 2013 r. sporządzono dnia 23 października 2013 r., Natomiast wszczęcie z urzędu postępowania podatkowego w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego za lata 2013 - 2015 nastąpiło w czasie kontroli, tj. 24 lutego 2015 r.*

Zgodnie z wyjaśnieniami z dnia 4 maja 2015 r. decyzje w sprawie podatku od nieruchomości wydano ww. podatnikowi 23 marca 2015 r.

- *80/7310, podatnik nieopodatkowanej działki o numerze 7340/161. Postanowieniami z dnia 26 lutego 2015 r. wszczęto postępowanie podatkowe w sprawie ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za nieruchomość położoną w Katowicach za 2013 r. Działka ta została sprzedana aktem notarialnym z dnia 19 grudnia 2013 r. na rzecz Miasta Katowice. Zgodnie z wyjaśnieniami z 4 maja 2015 r. - decyzje w sprawie podatku od nieruchomości wydano ww. podatnikowi 10 kwietnia 2015 r.*

Analiza dokumentów i informacji dla potrzeb prawidłowego wymiaru podatku, prowadzenie czynności sprawdzających i wyjaśniających oraz weryfikacja złożonych deklaracji, informacji, wyjaśnień należała do pracowników Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych w zakresie prawidłowego dokonywania wymiaru podatku od nieruchomości oraz przeprowadzania postępowań podatkowych, stosownie do art. 21, art. 272 pkt 3 i art. 274a, art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613) w związku z art. 3 ust. 1 oraz art. 6 ust. 6, 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2010 - 2015 (do dnia kontroli) nie podejmowano działań w celu wyegzekwowania należności z tytułu niewniesionych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dotyczyło to przedsiębiorców, którym wydano decyzje o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i naliczono opłaty proporcjonalnie do okresu ważności zezwolenia.*

Szczegółowej kontroli poddano 8 wybranych decyzji o wygaśnięciu zezwoleń z lat 2013 - 2014 wraz z naliczeniami do zapłaty na łączną kwotę 1.501,18 zł w spośród wydanych w ww. latach 567 decyzji wygaszających z różną podstawą prawną.

Zgodnie z art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), w roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty, o których mowa w ust. 1-5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.

Nieuiszczona dobrowolnie opłata jako niepodatkowa należność budżetowa podlega egzekucji w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.), a wszczęcie postępowania umożliwi art. 2 § 1 pkt 3 cytowanej ustawy.

Obowiązki w zakresie przyjmowania i rozpatrywania wniosków, wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należały do pracowników Referatu Handlu i Rolnictwa w Wydziale Spraw Obywatelskich. Nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 17

Przeanalizować opłaty z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wniesione przez przedsiębiorców w latach 2013 - 2015, którym wydano decyzje administracyjne o wygaszeniu zezwoleń i wystąpić do przedsiębiorców o dobrowolne dokonanie zaległych wpłat, stosownie do art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), a w przypadku braku wpłaty wdrożyć procedurę egzekwowania tych należności w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.).

- Do dnia zakończenia kontroli zaniechano podjęcia skutecznych czynności, mających na celu ustalenie należności od właściciela kontenerów na odzież używaną za korzystanie z nieruchomości stanowiących własność Miasta Katowice, na których ww. kontenery zostały posadowione.

Z wyjaśnień udzielonych w powyższym zakresie przez p. Krzysztofa Mikulę – Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Katowice wynika, że w latach 2010 - 2015 (do dnia kontroli) nie były wydawane decyzje administracyjne ani zgoda na posadowienie kontenerów na odzież używaną na terenie Miasta. Na dzień 20 marca 2015 r. ze wskazanych 333 lokalizacji, Wydział Gospodarki Mieniem dokonał przeglądu i rozeznania 243 lokalizacji, z których jedynie 5 dotyczyło lokalizacji kontenerów na gruncie Miasta Katowice. Odnośnie 90 lokalizacji prowadzona będzie dalsza ich weryfikacja. W przypadku potwierdzenia zlokalizowania kontenerów na gruntach Miasta Katowice w Wydziale Gospodarki Mieniem podejmowane są i podejmowane będą działania zamierzające do naliczenia stosownego wynagrodzenia za korzystanie z gruntu bez tytułu prawnego.

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r., poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Z kolei zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn.zm., obecnie Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.), organy działające za jednostkę samorządu terytorialnego są zobowiązane do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki.

Stosownie do art. 25 ust.1 i 2 tej ustawy, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje prezydent miasta, a gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności związanych z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzenie windykacji tych należności.

Ponadto ustalono, że Miasto Katowice do dnia zakończenia kontroli nie podjęło czynności zmierzających do ustalenia obowiązku podatkowego w związku z posadowieniem na nieruchomościach gminnych kontenerów na odzież używaną.

Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2014 r. poz. 849), opodatkowaniem podatkiem od nieruchomości podlegają grunty. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy, podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem lub jest bez tytułu prawnego.

Zadania w zakresie gospodarowania nieruchomościami należały do pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem. Nadzór nad pracownikami sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Analiza dokumentów i informacji dla potrzeb prawidłowego wymiaru podatku, prowadzenie czynności sprawdzających i wyjaśniających oraz weryfikacja złożonych deklaracji, informacji, wyjaśnień, należała do pracowników Referatów Wymiaru Podatków od Nieruchomości, Rolnego i Leśnego od osób fizycznych, Referatu Wymiaru Podatków i Opłat Lokalnych, Rolnego, Leśnego oraz Opłaty Skarbowej w Wydziale Podatków i Opłat Lokalnych. Nadzór nad pracownikami w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału.

Wniosek nr 18

Podjąć działania mające na celu wyeliminowanie stanu bezumownego korzystania z nieruchomości gminnych przez podmiot odpowiedzialny za ustawienie kontenerów na odzież używaną oraz ustalenie należności za korzystanie z tych nieruchomości, stosownie do art. 12 i art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

Wniosek nr 19

Podjąć działania mające na celu prawidłowe opodatkowanie nieruchomości, na których ustawiono kontenery na odzież używaną, stosownie do art. 274a § 1, art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849).

- *W okresie od września 2013 r. do sierpnia 2014 r. opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi była pobierana w pomniejszonej o 20% wysokości, w przypadku członków rodzin wielodzietnych korzystających z programu „Nas Troje i więcej”.*
Powyższe stało w sprzeczności z art. 6k ust. 4 i art. 6j ust. 2a w związku z art. 6n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 z późn. zm. i następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.).
W uchwale Nr XXX/683/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012 r. ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 20,00 zł miesięcznie, natomiast jeżeli odpady zbierane są w sposób selektywny w wysokości 14,00 zł miesięcznie.
Od września 2013 r. składano zmiany deklaracji z pomniejszeniem wysokości opłat o 20% w przypadku członków rodzin wielodzietnych. Do ww. zmian deklaracji dołączano oświadczenie z wykazem numerów kart korzystających z programu „Nas Troje i więcej” jako rodziny wielodzietne w zakresie § 2 pkt 2 uchwały Nr XXXVIII/881/13 Rady Miasta Katowice z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie programu „Nas Troje i więcej”.
Zgodnie natomiast z § 2 pkt 2 ww. uchwały cele programu „Nas Troje i więcej” miały być realizowane poprzez umożliwienie rodzinom wielodzietnym skorzystania z 20% zniżki od obowiązującej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalonej na podstawie metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.), tj. od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, podczas gdy w tym okresie obowiązywały wyłącznie stawki opłaty określone w ww. uchwale Nr XXX/683/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012 r.
Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Natomiast zgodnie z art. 254 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych - w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązuje zasada gospodarki finansowej, iż ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Wydziału Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta, zmniejszenie kwoty opłaty w związku z realizacją zapisów Programu „Nas Troje i więcej” wyniosło odpowiednio 19.077,60 zł za 2013 r. oraz 62.317,20 zł za 2014 r. Natomiast średnia ilość osób objętych zniżką wyniosła: 1.679 osób w 2013 r. i 2.738 osób w 2014 r.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta Katowice do zadań Wydziału Kształtowania Środowiska należą w szczególności zadania z zakresu oczyszczania miasta oraz gospodarki odpadami. Nadzór nad merytoryczną i terminową realizacją zadań, związanych z organizacją, budową i funkcjonowaniem Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi dla miasta wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należy do Kierownika Referatu ds. Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w tym Wydziale.

Wniosek nr 20

Podjąć działania zmierzające do wyegzekwowania należności Miasta Katowice z tytułu pomniejszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku z realizacją Programu „Nas Troje i więcej”, stosownie do art. 42 ust. 5 w związku z art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 6k ust. 4 i art. 6j ust. 2a w związku z art. 6n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *W ustalonych warunkach oraz zasadach przyznawania środków finansowych na realizację zadania pod nazwą „Organizacja uprawiania sportu” dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych działających w formie stowarzyszenia zawarto zapis, na podstawie którego zobligowano oferentów do załączenia do oferty dokumentu nie wskazanego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r., Nr 6 poz. 25), tj. zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym REGON wydanego przez Urząd Statystyczny.*

W ww. rozporządzeniu zostały określone dokumenty, jakich organizator konkursu może żądać od podmiotów ubiegających się o dotacje. Należą do nich:

- 1. kopia aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, innego rejestru lub ewidencji,*
- 2. w przypadku wyboru innego sposobu reprezentacji podmiotów składających ofertę wspólną niż wynikający z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego rejestru - dokument potwierdzający upoważnienie do działania w imieniu oferenta(-ów).*

Natomiast w pkt III.2.4. wprowadzonych na podstawie zarządzenia Nr 61/2011 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 18 stycznia 2011 r. warunkach oraz zasadach przyznawania

środków finansowych na realizację zadania pod nazwą „Organizacja uprawiania sportu” dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych działających w formie stowarzyszenia, zobligowano podmioty ubiegające się o dotacje do złożenia zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym REGON wydane przez Urząd Statystyczny.

Do zadań Naczelnika Wydziału Sportu i Turystyki zgodnie z zarządzeniem Nr 60/2011 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miasta Katowice należało przygotowywanie projektów zarządzeń Prezydenta w zakresie działania komórki organizacyjnej.

Wniosek nr 21

Dostosować postanowienia zarządzenia Nr 61/2011 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 18 stycznia 2011 r. o warunkach oraz zasadach przyznawania środków finansowych na realizację zadania pod nazwą „Organizacja uprawiania sportu” dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych działających w formie stowarzyszenia do postanowień rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25).

W zakresie sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń dla nauczycieli:

- *Zaniechano terminowego przekazania zbiorczego sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Miasto Katowice za 2012 r. oraz 2013 r., o którym mowa w art. 30a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.). Zgodnie z art. 30a ust. 5 ww. ustawy, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przedkłada sprawozdanie w terminie 7 dni od jego sporządzenia regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli.*

Sprawozdanie sporządzone 23 stycznia 2013 r. na podstawie danych ze wszystkich jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Katowice przekazano przedstawicielom związków zawodowych nauczycieli w dniu 7 lutego 2013 r., a dyrektorom jednostek oświatowych przekazano 15 lutego 2013 r.

Natomiast sprawozdanie sporządzone 24 stycznia 2014 r. na podstawie danych ze wszystkich jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Katowice, przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz przedstawicielom związków zawodowych nauczycieli w dniu 4 lutego 2014 r., Radzie Miejskiej w Katowicach w dniu 5 lutego 2014 r., a dyrektorom jednostek oświatowych przekazano 30 stycznia 2014 r.

Obowiązki w zakresie realizacji czynności wynikających z art. 30a Karty Nauczyciela zostały powierzone głównemu specjalście w Referacie Planowania, Analiz i Sprawozdawczości Finansowej w Wydziale Edukacji.

Bezpośredni nadzór nad pracownikiem sprawował Kierownik Referatu Planowania, Analiz i Sprawozdawczości Finansowej w Wydziale Edukacji.

Wniosek nr 22

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Planowania, Analiz i Sprawozdawczości Finansowej w Wydziale Edukacji w zakresie przestrzegania terminu przekazywania sprawozdania o wysokości średnich wynagrodzeń

nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego podmiotom wskazanym w art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wydatków na wynagrodzenia:

- *W lutym oraz czerwcu 2010 r. pracownikom Urzędu Miasta Katowice wypłacono nagrody. W aktach sprawy brak było uzasadnienia i opisu szczególnych osiągnięć w pracy zawodowej poszczególnych pracowników, którym przyznano nagrody. Podstawą przyznania i wypłaty nagród były listy nagród sporządzone w formie tabel, podpisane przez p. Piotra Uszoka – byłego Prezydenta Miasta Katowice zawierające imię, nazwisko, stanowisko pracownika oraz kwotę przyznanej nagrody.*

Stosownie do postanowień § 23 pkt 3 Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Katowice stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 193/2009 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 15 czerwca 2009 r. pracownikom, którzy w sposób zasługujący na uznanie wypełniają swoje obowiązki i przejawiają inicjatywę w pracy, mogą być przyznane nagrody rzeczowe i pieniężne oraz wyróżnienia w formie pisemnej w szczególności za:

- 1) wyróżniające wyniki w pracy;*
- 2) szczególne osiągnięcia zawodowe;*
- 3) znaczne podniesienie kwalifikacji;*
- 4) długoletnią wyróżniającą się pracę zawodową.*

Zgodnie z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2014 r., poz. 1202) pracownikowi samorządowemu można było przyznać nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

Następnie, w myśl § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. z 1996 r. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.), akta osobowe pracownika składają się z trzech części obejmujących m.in. dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia pracownika, w tym związane z przyznaniem pracownikowi nagrody lub wyróżnienia. Tym samym przyznanie nagrody winno przybrać formę pisemną, a sporządzony dokument należało przechowywać w aktach pracowniczych. Zbiorcze zestawienie przyznanych nagród podpisał p. Piotr Uszok – były Prezydent Miasta Katowice.

Wniosek nr 23

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Katowice w zakresie pisemnego uzasadniania i opisu szczególnych osiągnięć w pracy zawodowej pracowników, którym przyznano nagrody, stosownie do § 23 pkt 3 Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Katowice stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 193/2009 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 15 czerwca 2009 r., art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202), § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach

związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. z 1996 r. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Danilo Kołodziej